СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
комунального закладу
Сумський класичний ліцей
Сумської міської ради

28.08.2026 №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ комунального закладу
Сумський класичний ліцей
Сумської міської ради

28.08.2026 № 34

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

за рівнем профільної середньої освіти

Комунальний заклад
Сумський класичний ліцей Сумської міської ради

1. Загальні положення

Освітню програму комунального закладу Сумський класичний ліцей Сумської міської ради розроблено на основі типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 № 890).

Освітня програма містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують досягнення учнями й ученицями результатів навчання, визначених державним стандартом для відповідного рівня повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції;
- очікувані результати навчання учнів, пропонований зміст окремих предметів, логічну послідовність їх вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Комунальний заклад Сумський класичний ліцей Сумської міської ради розташований за адресою:

редакції»).

Тип закладу загальної середньої освіти: ліцей.

Форма власності: комунальна.

Форма здобуття освіти: інституційна (очна (денна), дистанційна, змішана).

Спроможність закладу освіти (учнів): 960 учнів.

Режим роботи закладу:

- режим навчання – шестиденний;
- заняття розпочинаються о 8^{30}.

Мова освітнього процесу: державна мова.

Відповідно до Статуту комунального закладу Сумський класичний ліцей Сумської міської ради на рівні базової середньої освіти забезпечується поглиблене вивчення англійської мови з 1(5) класу та математики з 4(8) класу.

Вивчення профільних предметів в 6(10) – 7(11) – х класах здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі» від 11.09.2009 року №854, Статуту комунального закладу Сумський класичний ліцей Сумської міської ради, за вибором учнів та їх батьків:

Профіль	Профільні предмети
Історичний	Англійська мова, історія України, Всесвітня історія
Фізико-математичний	Англійська мова, математика, фізика
Біолого-хімічний	Англійська мова, біологія, хімія

Освітній процес організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року. Якщо 1 вересня припадає на вихідний день, навчальний рік розпочинається у перший за ним робочий день (ст. 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами (ООП) можуть розпочинати здобуття базової та профільної середньої освіти за інших умов.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється у відповідності з чинним законодавством.

3. Загальний обсяг навчального навантаження, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 6(10) – 7(11) класів закладів загальної середньої освіти

	Гранично допустиме навчальне навантаження (тиждень)	Обсяг навчального навантаження (навчальний рік)	Загальний обсяг навчального навантаження
6(10) клас	38 годин	1330 годин	2660 годин/навчальний рік
7(11) клас	38 годин	1330 годин	

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text).

4. Навчальний план

Навчальний план розроблено за типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 № 890) (додаток 1).

Навчальний план містить орієнтовний тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Навчальний план містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів. До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

У навчальному плані зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з вимогами Державного стандарту. Заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення базових предметів за рахунок додаткових годин навчального плану.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Технології», «Мистецтво», «Фінансова грамотність». Із запропонованого переліку учень має обрати два предмети - один в 6(10) класі, інший в 7(11) класі, або одночасно два предмети в 6(10) і 7(11) класах (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети розподіляються між двома обраними предметами).

Частину навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, які вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, які вивчаються на профільному рівні (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в додатку 2);
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленому порядку. Заклад освіти може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання у закладах загальної середньої освіти.

Спеціальні курси реалізуються за рахунок додаткових годин навчального плану.

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин навчального плану.

Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Рішення про вибір профільного предмета (профільних предметів) приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

Іноземна мова на профільному рівні вивчається за умови поглибленого вивчення її на рівні базової середньої освіти. Друга іноземна мова вивчається за рахунок додаткових годин навчального плану.

Розподіл годин для формування відповідного профілю навчання здійснює заклад освіти, враховуючи те, що:

- на профільному рівні може вивчатись один або декілька предметів з однієї або різних освітніх галузей;
- якщо профільний предмет згідно з навчальною програмою має два складники, один з них може вивчатись на профільному рівні, а інший на рівні стандарту;
- кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом на вивчення відповідного базового предмета, до яких додається необхідна кількість годин із додаткових годин навчального плану;
- у додатку 2 подана орієнтовна кількість годин для вивчення профільного предмета, яку заклад освіти може збільшувати або зменшувати;
- заклад освіти може планувати вивчення певного предмета або курсу концентровано (впродовж чверті, семестру, навчального року).

Конкретизацію базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, факультативів, індивідуальних занять та тижневих годин на їх вивчення буде здійснено у річному навчальному плані.

5. Перелік навчальних програм

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура.

Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано в додатку 3.

Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України: https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv .

В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті

предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

На основі навчальної програми вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі.

Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Адміністрація закладу загальної середньої освіти або працівники методичних служб можуть лише надавати методичну допомогу вчителю з метою покращення освітнього процесу, а не контролювати його.

Освітня програма забезпечує досягнення учнями/ученицями результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

6. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовують у безпечному освітньому середовищі та здійснюють із урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного й інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304), та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Додаток 1
до Освітньої програми

Навчальний план
для 6(10) – 7(11) класів

Предмети	Орієнтовна кількість годин на тиждень у класах	
	6(10)	7(11)
Базові предмети	**27,5**	**26,5**
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова*	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія**	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура***	3	3
Захист України	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети **** (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години [1] на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	7,5	8,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

* За наявності належних умов заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення іноземної мови, використовуючи додаткові години.

**Може викладатись як один предмет (за програмою авторського колективу під керівництвом Ляшенка О.І.) або як два окремі предмети: «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтєва В.М.) і «Астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.Я.)

***Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

****За наявності належних умов як вибірково-обов'язковий предмет може вивчатись «Фінансова грамотність».

Додаток 2
до Освітньої програми

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів*

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	6(10) клас	7(11) клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Мова та література корінного народу, національної меншини	5	5
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Математика (алгебра і початки аналізу, геометрія)	9	9
Фізика і астрономія	7	7
Фізика	6	6
Астрономія	2	2
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист України	5	5

* Заклад освіти може збільшувати/зменшувати кількість годин на вивчення профільного предмета

Додаток 3
до Освітньої програми

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня
(Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, 2011 рік)
https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	
Освітня галузь «Мови і літератури»			
1.	Українська мова	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
2.	Українська мова	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
3.	Українська література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
4.	Українська література	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
5.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
6.	Зарубіжна література	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
7.	Іноземні мови	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
8.	Іноземні мови	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Суспільствознавство»			
9.	Історія: Україна і світ (інтегрований курс)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407, до навчальних програм внесені зміни (наказ МОН від 21.02.2019 № 236)
10.	Історія України	Рівень стандарту	
11.	Історія України	Профільний рівень	
12.	Всесвітня історія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
13.	Всесвітня історія	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

14.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
15.	Правознавство	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
16.	Економіка	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
17.	Фінансова грамотність	Рівень стандарту	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» лист МОН від 28.05.2019 № 1/11-4995
Освітня галузь «Математика»			
18.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
19.	Математика	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
20.	Математика (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу)	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Природознавство»			
21.	Природничі науки (чотири навчальні програми): *проект 1* автори І. Дьоміна, В. Задояний, С. Костик; *проект 2* авторський колектив під керівництвом Т. Засєкіної; *проект 3* автори Д. Шабанов, О. Козленко; *проект 4* авторський колектив під керівництвом В. Ільченко	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
22.	Біологія і екологія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
23.	Біологія і екологія	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
24.	Географія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
25.	Географія	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

26.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О.І.)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
27.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О.І.)	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
28.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтєва В.М.)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
29.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтєва В.М.)	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
30.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
31.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
32.	Хімія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
33.	Хімія	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Технології»			
34.	Інформатика	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
35.	Інформатика	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
36.	Технології	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
37.	Технології	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Мистецтво»			
38.	Мистецтво	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
39.	Мистецтво	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»			
40.	Фізична культура	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
41.	Фізична культура	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством

			освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
42.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
43.	Захист Вітчизни	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Пронумеровано, прошнуровано
і скріплено печаткою _____ аркушів

В.о. директора Тетяна ПЕТРУСЕНКО